

Perscommuniqué

De Nationale Arbeidsraad is op 29 november 2017 om 11 uur in plenaire zitting samengekomen onder het voorzitterschap van de heer P. Windey.

De Raad heeft zich op vraag van de minister van Sociale Zaken in zijn advies nr. 2065 uitgesproken over de artikelen van een voorontwerp van wet en een ontwerp van koninklijk besluit dat voorhoudt tot doel te hebben iedereen die reeds een hoofdstatuut heeft onbelast 6.000 euro te laten bijklussen in het verenigingswerk of via occasionele diensten van burger tot burger.

De Raad erkent dit advies dat met deze maatregel wordt getracht tegemoet te komen aan een aantal specifieke vragen of maatschappelijke behoeften, zoals een betere ondersteuning van welomschreven activiteiten in het verenigingswerk en/of vriendendiensten.

Hij wijst hij er evenwel op dat de voorgelegde regeling te weinig grendels bevat, waardoor hij een aantal nefaste gevolgen vreest zowel in de profit als in de socialprofit, zowel private als publieke sector als in het bestaande vrijwilligerswerk.

In het voorstel van de regering worden immers drie stelsels gecreëerd die parallel bestaan naast alle andere stelsels die in het verleden zijn uitgewerkt. Bovendien wordt geen enkele indicatie gegeven over de samenhang van die drie stelsels met alle andere, zowel op vlak van statuut als vergoedingen, cumulatieregels...

Hierdoor worden alle bestaande evenwichten, zowel op vlak van overheidsfinanciering als financiering van de sociale zekerheid, maar ook op vlak van collectieve afspraken, arbeidsbescherming, oneerlijke concurrentie, kwaliteitsnormen, fraudebestrijding, vestigingsvoorwaarden... volledig doorkruist.

Veel van de prestaties waarover het in deze regeling gaat worden in de privésfeer uitgeoefend, waardoor er weinig effectieve controlemogelijkheden zijn.

Om deze redenen vormt het ontwerp van de regering dan ook een zeer ernstig risico op deloyale concurrentie voor ondernemingen, organisaties en zelfstandigen die wel de spelregels naleven en voor ondernemingen uit bepaalde sectoren die gebonden zijn aan erkenningsregels of andere sectorale regelingen. Het gevaar bestaat dat deze laatsten op hun beurt dezelfde voorwaarden gaan vragen waardoor een verdere neerwaartse spiraal van deregulering dreigt te ontstaan.

Dat risico wordt ook nog vergroot doordat zowel het verenigingswerk als de occasionele diensten van burger tot burger ook via het kanaal van erkende commerciële deelplatformen kunnen worden aangeboden. Voor prestaties via dit kanaal, zijn geen tewerkstellingsvoorwaarden noch beperkingen wat activiteiten betreft.

Het level playing field kan volgens de Raad maar worden gewaarborgd indien een strikte afbakening wordt gemaakt tussen de toegelaten activiteiten voor deze twee stelsels en de activiteiten die door zelfstandigen, ondernemingen en socialprofit, zowel privé als publiek, worden uitgevoerd.

Om die redenen vraagt de Raad dan ook uitstel van inwerkingtreding van dit voorstel. De Raad vraagt met aandrang dat de Regering hierover voorafgaand, samen met alle betrokken sectorale sociale partners, en in voorkomend geval in samenspraak met de gewesten en de gemeenschappen, een grondige impactanalyse zou maken, vooraleer deze regeling in werking te laten treden. Tevens moet nagegaan worden welke de impact is voor de overheidsfinanciën en inkomsten voor de sociale zekerheid en de interferentie met andere normen, statuten, afspraken rond fraudebestrijding, onverenigbaarheden, inkomensgrenzen...

Wat de erkende deelplatformen betreft, stelt de Raad verder dat het gebrek aan afbakening (omdat er geen voorwaarden van een andere hoofdactiviteit en toegelaten activiteitenlijst vereist is) een compensatie vereist door het behoud van het bestaand fiscaal belastingtarief van 10% voor erkende deelplatformen (20% na aftrek van 50% beroepskosten).

Daarnaast vindt hij het ook noodzakelijk, in het verlengde van de aanbevelingen die hij samen met de CRB deed in rapport nr. 107 over digitalisering en deelplatformen, dat de platformen hun gegevens via een flux zouden overmaken zodat op de webapplicatie op een transparante manier over de drie stelsels heen kan worden aangeduid wanneer de inkomensgrenzen dreigen te worden en/of overschreden zijn.

Indien de regering de voorgelegde maatregel toch op korte termijn zou willen doorvoeren, dan vraagt de Raad dat de regeling in ieder geval op een aantal punten zou worden bijgestuurd, zowel vanuit een optiek van level playing field, maar eveneens om deprofessionalisering van activiteiten te vermijden. Normale arbeidsprestaties zijn immers onderworpen aan heel wat kwalificatievereisten, kwaliteitsnormen, erkenningen, veiligheidsregels en regels inzake bescherming van werknemers, consumenten, milieu en cliënten, wat niet het geval lijkt te zijn voor de prestaties in het Regeringontwerp. Ook moet er een toetsing aan Europese regels en aan vereisten die door de Gemeenschappen en Gewesten worden gesteld voor dergelijke prestaties.

De Raad vraagt in elk geval :

- een doorgedreven selectie van de activiteiten, waardoor voornoemde risico's kunnen worden vermeden en de stelsels worden herleid tot hun beoogde doelstelling;
- een maandgrens van 500 euro voor de drie stelsels;
- afstemming van de sociale en fiscale wetgeving voor de drie stelsels;
- een verbod voor zelfstandigen, werknemers en ambtenaren in de drie stelsels om in de drie stelsels activiteiten te ontwikkelen die in het verlengde liggen van hun beroepsbezigheden;
- het in aanmerking nemen van deze inkomsten ten aanzien van de fiscale en sociale tegemoetkomingen die gebaseerd zijn op het inkomen;
- een expliciete uitsluiting van de cumul tussen vergoedingen en uitkeringen, in het bijzonder die voor loopbaanonderbreking, thematisch verlof, tijdskrediet en landingsbanen, met een uitzondering voor een voortzetting van een vroegere activiteit in het verenigingswerk.

De Raad vindt het tenslotte essentieel dat de webapplicatie waarop de prestaties zullen worden geregistreerd voor de drie stelsels volledig operationeel zou zijn op het moment van de inwerkingtreding van de wet.

Die tekst is beschikbaar op de website van de Raad (www.nar-cnt.be).